AGENȚIA pentru DEZVOLTARE REGIONALĂ CENTRU

BIO4ECO
Interreg Europe

Întâlnire Grup de lucru BIO4ECO

Abordarea eficienței energetice în clădirile publice din Regiunea Centru. Soluții de finanțare si bune practici

29 martie 2022| Alba Iulia

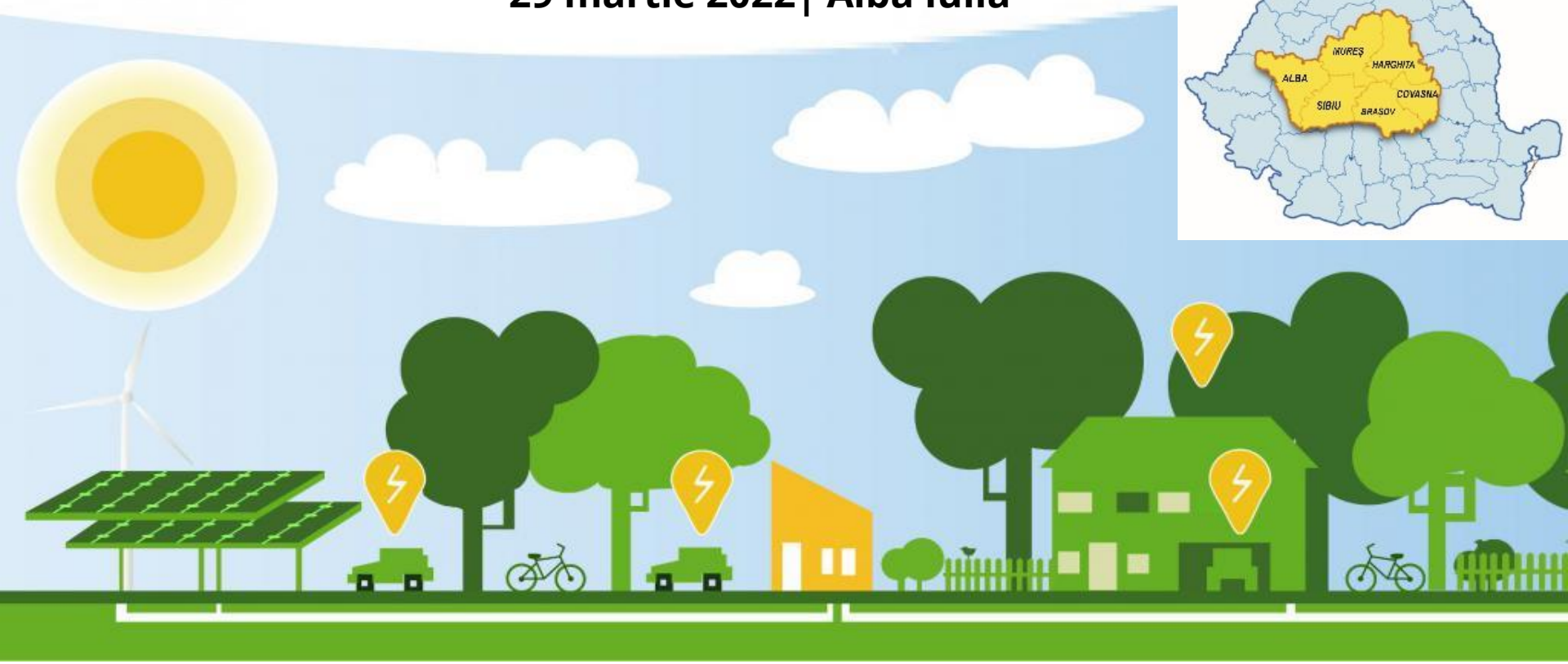

ATRIBUȚII CONFERITE PRIN LEGE:

AGENȚIA pentru DEZVOLTARE REGIONALĂ CENTRU

- Elaborarea și actualizarea Planului de Dezvoltare Regională (PDR) și a planurilor și documentelor strategice din diferite sectoare elaborate la nivel regional;
- Gestionarea sumelor alocate Regiunii, în cadrul programelor operațíonale sau altor programe, din fondurile Uniunii Europene, din bugetul național sau din alte surse de finanțare;
- Dezvoltarea de parteneriate și promovarea de proiecte regionale la nivel european;
- Promovarea regiunii și a activităților care decurg din politicile de dezvoltare regională.

PDR Centru 2021-2027

Domeniul Strategic 4 Mediu, eficiență energetică și schimbări climatice

Necesitate includerii Direcției Strategice 4 în lista obiectivelor prioritare pentru perioada 2021-2027 se bazează și pleacă de la analiza situației actuale cu privire la cei mai importanți indicatori privind calitatea mediului înconjurător, eficiența utilizării resurselor, de la nevoile identificate la nivel regional, împreună cu structurile parteneriale create pentru elaborarea PDR Centru 2021-2027, având ca referință obligațiile asumate de România la nivel internațional, European și național privind: schimbările climatice, eficiența energetică, utilizarea surselor regenerabile de energie.

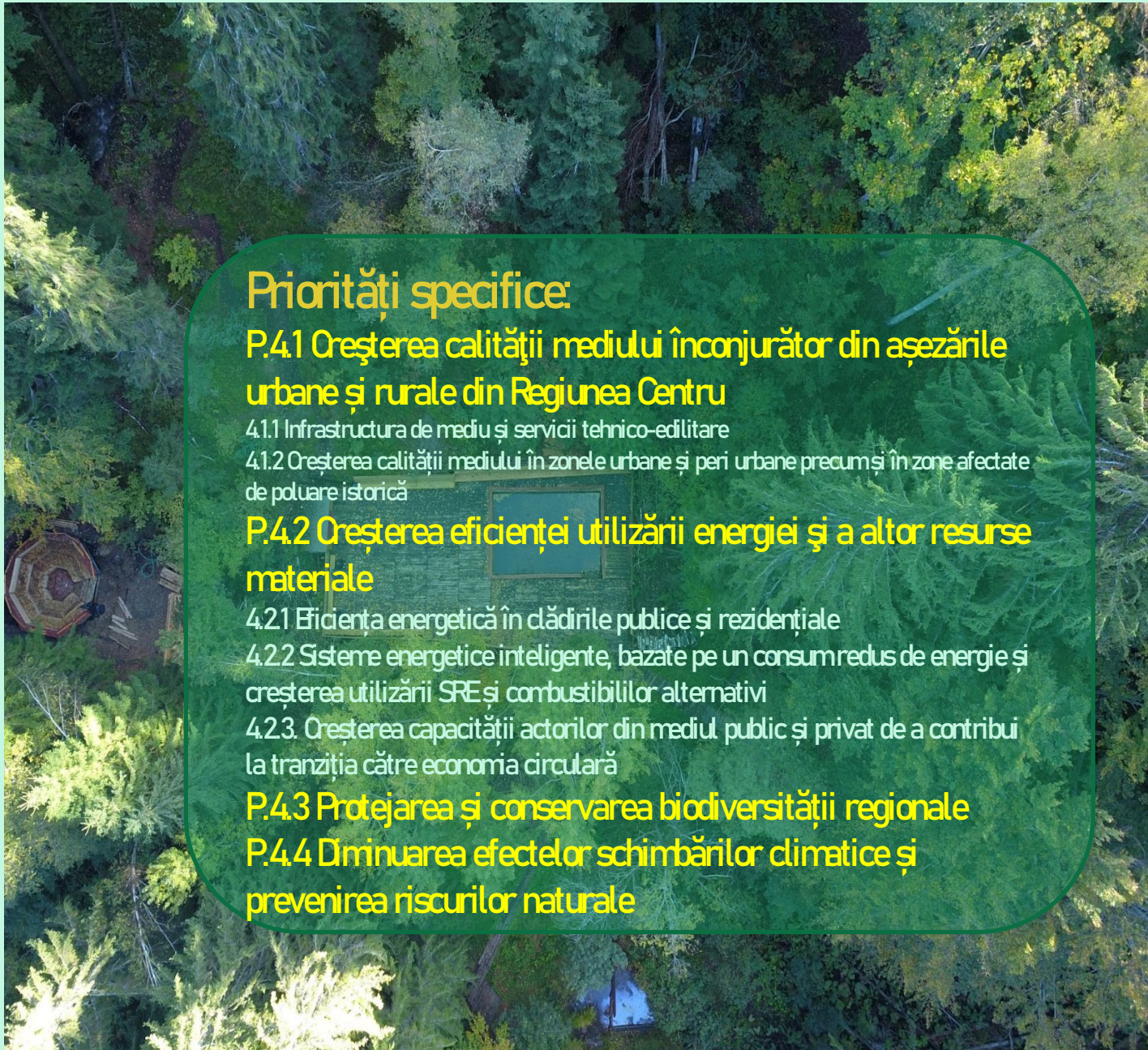

Priorități specifice:

P.4.1 Creşterea calităţii mediului înconjurător din așezările urbane și rurale din Regiunea Centru

4.1.1 Infrastructura de mediu și servicii tehnico-edilitare

4.1.2 Creșterea calității mediului în zonele urbane și peri urbane precum și în zone afectate de poluare istorică

P.4.2 Creșterea eficienței utilizării energiei şi a altor resurse materiale

4.2.1 Eficiența energetică în clădirile publice și rezidențiale

4.2.2 Sisteme energetice inteligente, bazate pe un consum redus de energie și creșterea utilizării SRE și combustibililor alternativi

4.2.3. Creșterea capacității actorilor din mediul public și privat de a contribui la tranziția către economia circulară

P.4.3 Protejarea și conservarea biodiversității regionale

P.4.4 Diminuarea efectelor schimbărilor climatice și prevenirea riscurilor naturale

Reducerea populatiei1990/2020: 545,664 loc (19%)
2000/2020: 329,289 loc (12%)

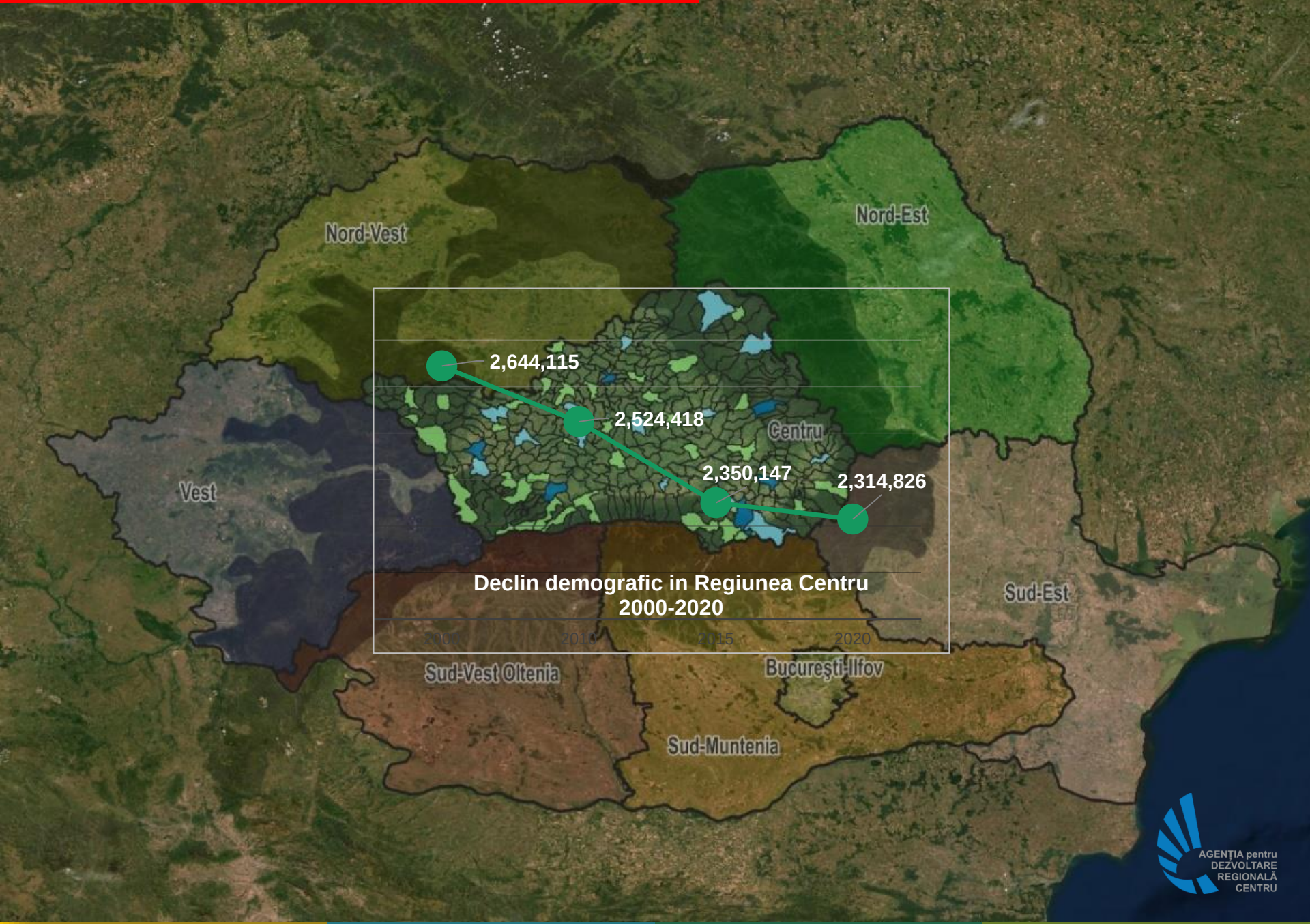

REGIUNEA CENTRU – resurse naturale

Sinca Veche (Brașov) – Codri Seculari
Patrimoniu mondial UNESCO : 350 ha

47% din suprafata regiunii acoperita de munti
37% din suprafata regiunii acoperita de paduri

AGENȚIA pentru DEZVOLTARE REGIONALĂ CENTRU

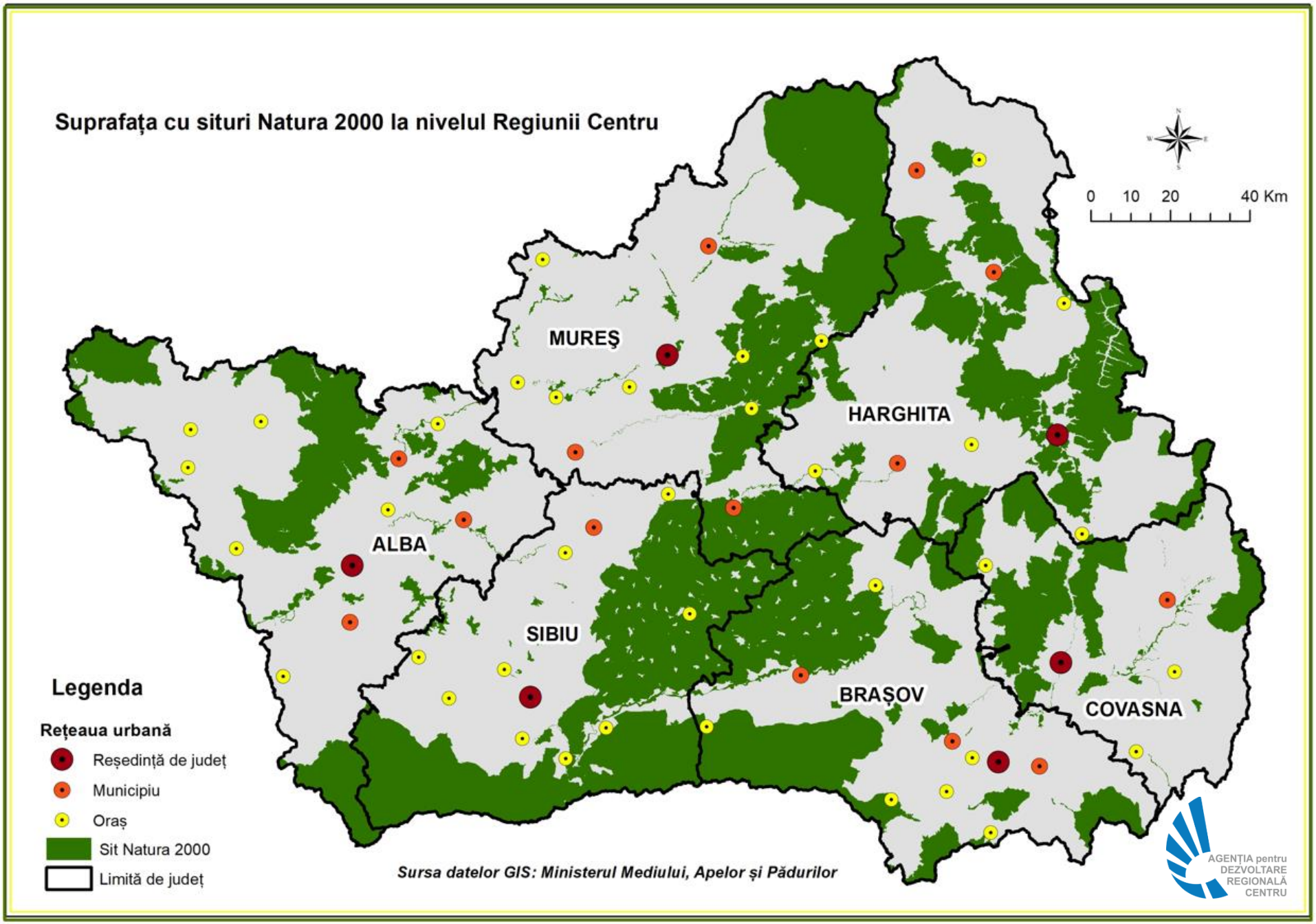
Suprafața cu situri Natura 2000 la nivelul Regiunii Centru
0 10 20 40 Km
MUREŞ
HARGHITA
ALBA
SIBIU
BRAŞOV
COVASNA
Legenda
Rețeaua urbană
Reședință de județ
Municipiu
Oraș
Sit Natura 2000
Limită de județ
Sursa datelor GIS: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
AGENȚIA pentru DEZVOLTARE REGIONALĂ CENTRU

Parcuri Nationale: Cheile Bicazului-Hășmaș, Călimani, Piatra Craiului

Parcuri naturale: Apuseni, Bucegi, Valea Mureșului

POR 2007-2013 & 2014-2020

Domenii de interventie:

- ✓ Transfer tehnologic
- ✓ Sprijin pentru IMM-uri si structuri de sprijin (incubatoare de afaceri)
- ✓ Cresterea eficientei energetice a fondului construit
- ✓ Iluminat public
- ✓ Mobilitate urbana durabila
- ✓ Zone verzi
- ✓ Patrimoniu cultural
- ✓ Infrastructura rutiera
- ✓ Comunitati marginalizate
- ✓ Infrastructura de sanatate
- ✓ Infrastructura de educatie
- ✓ Infrastructura sociala
- ✓ Infrastructura turistica
- ✓ Sprijin pentru orase mici.

Instrumente folosite

POR 2007/2013

Aprox. 36% din bugetul alocat vizeaza componente verzi (piste biciclisti, iluminat, eficienta energetica in cladiri, reabilitare situri poluate industrial/abandonate etc (1.1, 1.2, 4.2) (186,14 mil Euro)

AGENȚIA pentru DEZVOLTARE REGIONALĂ CENTRU

Eficienta energetica pentru cladiri publice si rezidentiale, iluminat public

+ P.I. 13.1: POR 2007-2013 si POR 2014-2020

POR 2007-2013	PI. 1.2
Nr. proiecte	12
Nr. beneficiari	3
Total (mil lei)	63,66
Total (mil euro)	12,9

POR 2014-2020	PI 3.1A	PI 3.1B	PI 3.1C	PI 13.1
Nr. proiecte	27	59	11	11
Nr. beneficiari	11	28	9	9
Total (mil lei)	297	348,23	132,6	699,24
Total (mil euro)	59,4	69,6	26,4	139,84

3687 locuinte reabilitate

60 clădiri publice (școli, spitale, grădinițe, spații administrative) si peste 5000 de locuinte reabilitate termic

Regenerare urbana si spatii verzi in cifre
POR 2007-2013 si POR2014-2020

POR 2007-2013	PI 4.2
Nr. proiecte	4
Nr. beneficiari	3
Total (mil lei)	68,45
Total (mil euro)	13,87

POR 2014-2020	I.P. 4.2	I.P. 5.2
Nr. proiecte	6	8
Nr. beneficiari	6	8
Total (mil lei)	72,46	40,1
Total (mil euro)	14,68	8,02

Infrastructura de mediu

Regiune/Judet	Populatia conectata la reteau de canalizare (%) 2020	Populatia conectata la sisteme de alimentare cu apa(%) 2019
Regiunea CENTRU	**68.3**	**77.6**
Alba	61.0	81.1
Brașov	86.0	98.8
Covasna	61.0	57.8
Harghita	57.0	66.4
Mureș	53.8	63.9
Sibiu	81.5	82.2

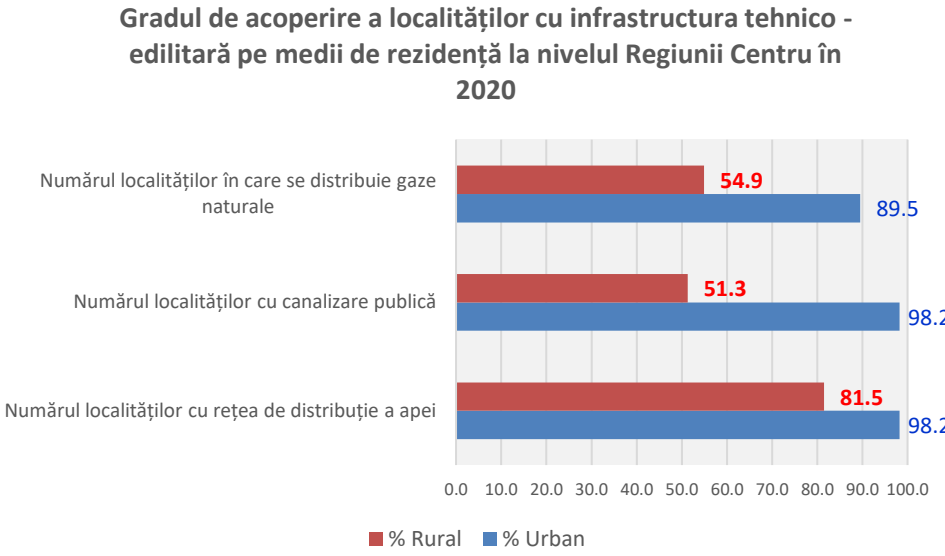

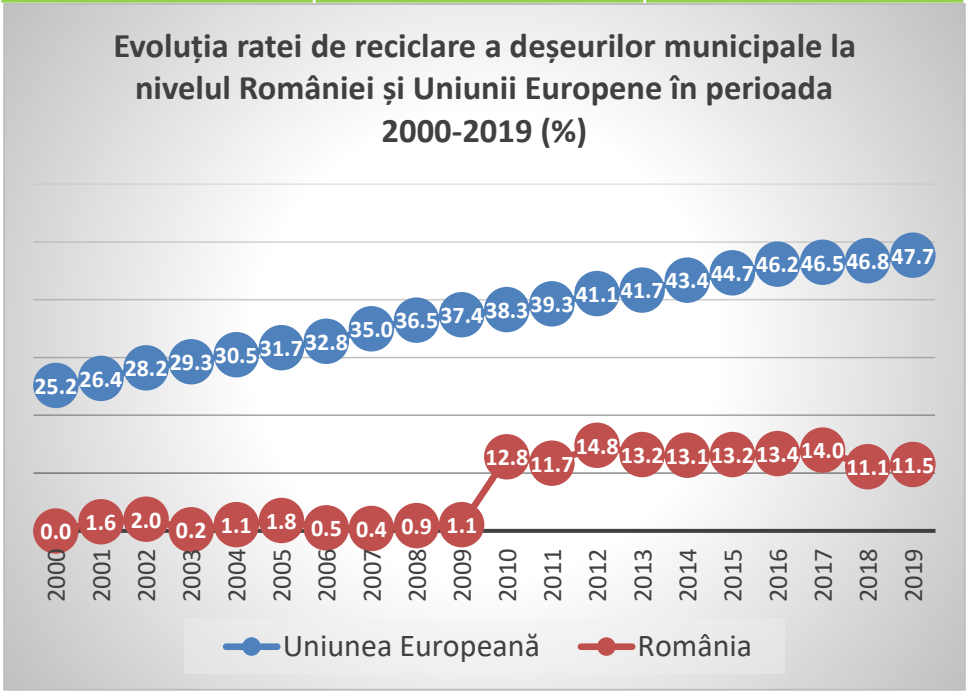

Zonele ubane

Situri industriale/ Terenuri abandonate/ Spatii verzi

Hectare	Year 2000	Year 2020	% 2020 compared to 2000	Green spaces/inh, 2020
România	20124	29136	44,8	28,09
R. NORD-VEST	1585	5310	235,0	39,84
R. CENTRU	1705	3002	76,1	22,72
R. NORD-EST	2356	3560	51,1	26,66
R. SUD-EST	2771	3257	17,5	25,93
R. SUD-MUNTENIA	1771	2761	55,9	24,20
R. BUCURESTI - ILFOV	5104	5684	11,4	27,72
R. SUD-VEST OLTENIA	2347	2799	19,3	32,03
R. VEST	2485	2763	11,2	26,00

AGENTIA pentru DEZVOLTARE REGIONALĂ CENTRU

Calitatea aerului in zonele urbane/ EE
Tinta 2050 - continent neutru din punct de vedere climatic

Emisiile de GES au scazut cu 46% fata 1990
Nr. De automobile a crescut de la 214 la 357 masini/1000 locuitori

Fondul construit - 36% din emisiile si 40% din consumul energetic: Energy Performance Building Directive

Tinte 2030	EU	Romania
Tinte RES EU	32% pana in 2030	30,7% până în 2030
Tinte EE -	- 32,5% pana in 2030	-45,1% față de 2007 consumul primar -40,4% față de2007 consum final
Ținte decarbonare	-30%	-2%

Atingerea neutralitatii climatice impune reducerea consumului de emisii din transport cu 90% pana in2050

AGENȚIA pentru DEZVOLTARE REGIONALĂ CENTRU

Destinaţia lemnului rotund în anul 2020 comparativ cu anul 2019

unitate de masura: **mii m.c.**	**2019**	**2020**	**Diferenţe (±) anul 2020 faţă de anul 2019**
Volumul total de lemn exploatat	17523	19792	+2269
Lemn rotund (fără coajă)	15922	18049	+2127
Buşteni	8164	9192	+1028
Lemn pentru foc	5626	6420	+794

Principala destinaţie a lemnului rotund a fost reprezentată de buşteni, în proporţie de 50,9 %, urmată de lemnul pentru foc în proporţie de 35,6%.

Cantitatea de lemn utilizată pentru foc în România a crescut în 2020 fată de 2019 cu aproape 800 de mii de metri cubi.

În Regiunea Centru exista 414 localități din care 162 nu sunt conectate la rețeaua de alimentare cu gaz, 6 urbane (un municipiu și 5 orașe) și 156 rurale: cca 40%

În anul 2020 un număr de 425337 persoane din Regiunea Centru nu beneficiază de alimentare cu gaz (cca 16% din total populatíe)
-44153 locuitori în mediul urban
-381184 locuitori în mediul rural

În gospodăriile din cele 162 de localități din Regiunea Centru care nu sunt conectate la rețeaua de alimentare cu gaz se folosește preponderent lemnul ca și combustibil pentru încălzire și pentru prepararea apei calde.

Alte instrumente utilizate pentru cresterea capacitatii si promovarea schimburilor de experienta – Implementarea de proiecte de cooperare inter-regională ale ADR Centru

Perioada 2003 – 2021:

- 37 de proiecte din care 33 proiecte de cooperare interegională, transnațională
- 5,3 mil. Euro (această valoare include și bugetele contractate pentru proiectele în desfășurare).
- Peste 200 organizații partenere 28 țări
- Peste 12 ani de apartenență în cea mai mare rețea Europeană de servicii de sprijin pentru dezvoltarea afacerilor, Enterprise Europe Network, rețea din care fac parte peste 600 de organizații de la nivel global.

.

Cooperare interregionala si transnationala p
teme de:

- **Eficienta energetica**
- **Utilizarea surselor regenerabile de energie**
- **Planuri de actiune pentru energie durabila**
- **Sustinerea initiativelor de valorifica energetica a biomasei**

RenERg EuREg

ENESCOM

PROMOBIO

ID WOOD

BIO4ECO

BIO4ECO – model de cooperare interregionala pentru implementarea unor bune practici privind utilizarea RES in producerea de căldură si creșterea eficientei energetice a fondului construit regional

AGENȚIA pentru DEZVOLTARE REGIONALĂ CENTRU

BIO4ECO
Interreg Europe

- model de cooperare interregionala pentru implementarea unor bune practici privind utilizarea RES in producerea de căldură si creșterea eficientei energetice a fondului construit regional

BIO4ECO
Interreg Europe

Aprilie 2016 – Martie 2023

OBIECTIV - îmbunătățirea proceselor de elaborare și implementare a politicilor regionale și naționale, în contextul tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon, creșterea eficienței energetice și utilizarea sustenabilă a surselor de energie regenerabilă, inclusiv a biomasei forestiere și agricole

Bugetul total: 1.495.290,00 Euro, din care alocarea ADR Centru a fost de **117.000,00 Euro**; Buget aferent activităților suplimentare 324,903.00 euro, din care alocarea ADR Centru este de **41.200 euro**

Programul Operațional Regional 2014-2020

Axa Prioritară 3+

PDR Centru 2021-2027 (5th Call)

BUNE PRACTICI
(5th Call)

&

STUDIU BIOMASA
(5th Call)

ANALIZĂ
(stadiul valorificării biomasei la nivel regional)

&

BUNE PRACTICI

PLAN ACȚIUNE

Activitati derulate in perioada aprilie 2016 – sept. 2020

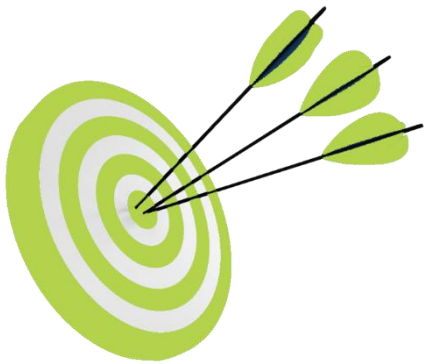

- ✓ Constituirea unui **Grup regional de lucru (GL)** format din CJ-uri, primării și asociații active în domeniul energiei și clustere
- ✓ Organizarea a **5 întâlniri regionale**
- ✓ Participarea, alaturi de membrii GL, la **8 întâlniri internaționale** (Solsona (ES), Bansko (BG), Pescara (IT), Ljubliana (SI), Riga (LV), Joensuu (FI), Paris (FR) + Brașov (RO))
- ✓ **Realizarea unei analize privind evoluția politicilor** regionale, naționale și europene **din domeniul bioenergiei**
- ✓ Realizarea unui **plan de actiune** pentru îmbunătățirea instrumentului de politică abordat - **Programul Operațional Regional 2014-2020 Axa Prioritară 3**

Pe parcursul celor aproape cinci ani de implementare, inițiativa BIO4ECO a permis *dezbaterea, într-o manieră multidisciplinară, a problematicii complexe pe care o abordează valorificarea sustenabilă a surselor de energie regenerabilă și tranziția către o economie cu emisii scăzute de carbon.*

Schimburi de cunoștinte și de bune practici – Policy Learning Platform

Exemple de bune practici prezentate in cadrul proiectului:

- **Sistemul de cogenerare a biomasei din zona industriala „Marina”, Barcelona**
- **Centrala termică a orașului Bansko:** asigura încalzirea institutiilor publice, scolilor si gradinitelor din Bansko precum si a 30 de gospodarii private.
- **Instalația pe biocombustibil lichid VALLEMARE,CEPAGATTI IT** ce furnizează energie electrică, energie termică și aer condiționat pentru o fabrică și o sală de sport
- Instalația pe biogaz ORTUCCHIO, IT ce folosește resturile vegetale rezultate din procesarea legumelor (morcovi) si produce 100% din energia electrică necesară companiei
- Parcul energetic al Universității de Științe Aplicate Karelia
- Soluții de management intelligent a terenurilor la nivel de fermă. (Skrīveri, LV) etc.

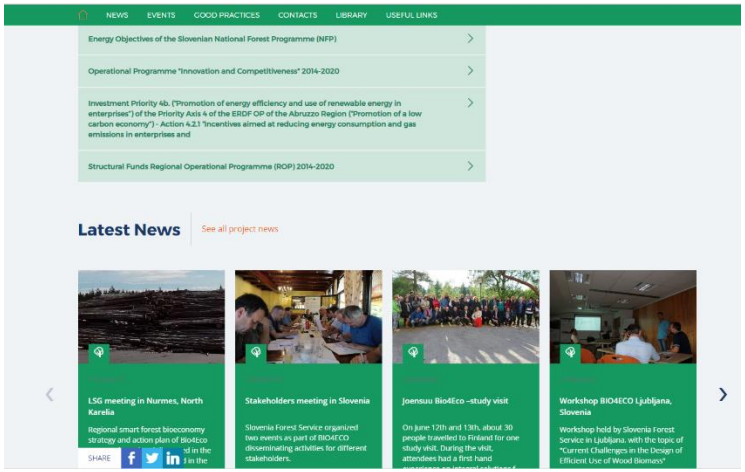

Activitati suplimentare propuse – oct. 2021 – martie 2023

Activități de cooperare interregională și schimb de bune practici în vederea îmbunătățirii politicilor publice ce sprijină tranziția către o economie cu emisii scăzute de carbon, creșterea eficienței energetice și utilizarea sustenabilă a surselor de energie regenerabilă, inclusiv a biomasei forestiere și agricole, inclusiv identificarea unor **măsuri concrete pentru gestionarea crizei generate de pandemia COVID-19 în regiunile partenere**

- ✓ Reactivarea **Grupului regional de lucru (GL) și după caz completarea acestuia cu alte organizații relevante**
- ✓ Organizarea a **2 întâlniri regionale**
- ✓ **Realizarea unui studiu regional privind bune practici în sectorul biomasei și energiei regenerabile și soluții pentru revenirea post Covid în sectorul forestier**
- ✓ I**dentificarea și diseminarea unor bune practici** în domeniu EE **implementate la nivel regional**
- ✓ ***Schimburi de bune practici și cunoștințe la nivel interregional***
  - Participarea, alături de membrii GL, la 5 întâlniri internaționale din care 2 evenimente organizate online in noiembrie 2021 de partenerii din LV si ES si 3 evenimente propuse a se organiza offline 1 vizita de lucru in Ljubliana (SI) (30 martie – 1 aprilie 2021 -ADR Centru va fi însoțit de Primaria Câmpeni, Primăria Toplița și Universitatea Transilvania din Brașov)+ 1 workshop in luna mai in Regiunea Centru (RO) + 1 vizita de lucru propusa in sept. 2022 la Paris (FR)

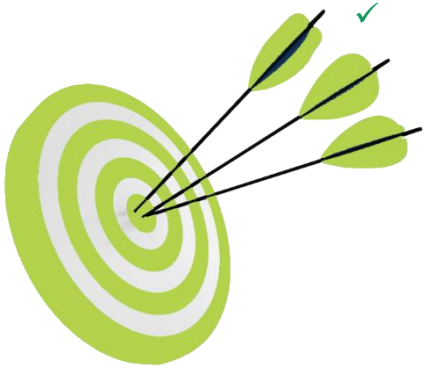

=> Îmbunătățirea instrumentului de politică abordat - **Planul de Dezvoltare Regionala 2021-2027, DS4. Mediu, eficiență energetică și schimbări climatice**

BIO4ECO
Interreg Europe

Contactați-ne!

Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru
Departament Politici Regionale
Str. Decebal 12, 510093, Alba Iulia – Romania
Tel. 0358 401 276 Interior 464 sau 466
office@adrcentru.ro | www.adrcentru.ro

PGI01518 BIO4ECO – ”Sustainable regional bioenergy policies: a game changer”